

Doorspoelproef geul Noordpolderzijl, 8 maart 2013

Resultaten

In het vroeg voorjaar van 2013 is door het Waterschap Noorderzijlvest in aanwezigheid van bestuurders en deskundigen een proef uitgevoerd waarbij gebruik is gemaakt van de maximale pompkracht van het gemaal. Het waterschap had zelfs in de week hiervoor speciaal het water in het achterland opgezet zodat ongeveer een uur lang extra water met beide pompen kon worden uitgeslagen. Ondanks het feit dat aan het einde van geul (2 km. *Vanaf de zeedijk*) door de aanwezigen een sterke stroming werd waargenomen wees deze proef uit dat het slib zoals dat aanwezig was in haven en geul niet in beweging kwam door het maximaal inzetten van de gemalen. De snelheid van het stromende water in de geul kwam niet boven de 0,3 m./sec.

Opzet doorspoelproef en keuze van laagwaterperiode - Belangrijk voor de keuze van een geschikt laagwaterperiode is dat deze voldoende ruim binnen de daglichtperiode valt. De mensen die het Wad op gaan moeten dit bij daglicht kunnen doen en terug kunnen keren. Er is voor gekozen om daarvoor een veilige marge van 2 uur voor en 2 uur na laagwater uit te trekken. Om deze reden is eerst op basis van het astronomisch getij de laagwaterperiode op vrijdag 8 als voorkeur geselecteerd. Het is dan om 13.45 uur laagwater. Dit betreft een 'normaal' laagwater (*i.e. geen laagwater na springtij*). Voor de locatie Noordpolderzijl is dat op zichzelf geen bezwaar. Door zowel de gemaalbeheerder en de ingehuurde Wadgids hebben aangegeven dat de waterstand bij laagwater vooral ook afhankelijk is van de windkracht en -richting. Zolang de windrichting uit het zuiden of oosten is, zal de geul leeglopen. De windverwachting was gunstig.

Een week watersparen - Op vrijdag 1 maart is gemaal Noordpolder uitgezet om water in de polder te sparen voor de doorspoelproef. In de dagen daarvoor is de keerschuijf aan de Lauwersdwarsweg al gesloten. Dit was nodig om enkele daar laaggelegen percelen niet onnodig te vernatten als gevolg van een oplopende polderwaterstand. De verwachting was dat de polderwaterstand met 5 cm per dag zou gaan oplopen (*geen neerslag voorspelling en langere tijd al droog*). Op de maandag daarna is het zomerpeil van NAP -0,24m (10 cm. *boven winterpeil*) bereikt. De snelheid van het vullen van de polder neemt daarna sterk af. Omdat dit uit ervaring niet genoeg is om de gewenste 1 tot anderhalf uur te kunnen spuien en er voor de komende dagen geen regen wordt verwacht, wordt op dinsdag 5 maart het aanvoergemaal Oudendijk te Warffum aangezet. Met het gemaal is eerst het achterliggende gebied gecontroleerd van winterpeil (NAP -0,53m) naar zomerpeil gebracht (NAP -0,23m). Dit geeft de mogelijkheid om daarna met volledige debiet water naar de Noordpolder te kunnen verpompen. In de ochtend van 8 maart is hierdoor een waterstand van NAP -0,17m. in de Noordpolder bereikt. De verwachting is dat hiermee 1 tot anderhalf uur met beide pompen kan worden gepompt. Capaciteit van het zeegemaal: 2 x 120 m³/min (*gemeten: 2 x 160 m³/min*).

Technisch verloop – Om 12.15 wordt de proef gestart. Op dat moment is de waterstand in de polder NAP -0,17m en in de uitwateringsgeul NAP -0,20m. Pomp 1 wordt gestart om 12.15 uur en gaat weer uit om 13.52 uur. Pomp 2 start om 12.30 uur en wordt ook stilgezet om 13.52 uur. De tijdsduur waarin beide pompen gezamenlijk hebben gedraaid is bijna anderhalf uur. In deze periode is de waterstand in de Noordpolder gezakt van NAP -0.17 m naar NAP -0.47m. Een verlaging van 30 cm. (*dit had zonder problemen voor het gemaal tot ongeveer tot NAP -0.55 m gekund*). De waterstand buitendijks is van NAP -0.20 m gestegen naar NAP +0.55 m. Dit is een stijging van 75 cm gemeten bij het gemaal.